

[J. Oskar Andersen.]

Det forekommer mig imidlertid, at Lovforslagets Redegørelse for Forholdet mellem Udvalget og Chefen ikke er helt klar. Det fastslaaes altsaa, at Udvalget er Dobbeltscenens Bestyrelse; det er dette Udvalg, som faar Brugen af de to Scener med Tilbør, det er Udvalget, som faar anvist Statens Penge, og endelig drives efter § 4 Teatret for Institutionens, det vil sige for Udvalgets, Regning og Risiko.

§ 5, som fastslaar Forpligtelserne med Hensyn til Repertoiret, angaar ogsaa Institutionen, hvilket vil sige Udvalget, da Chefen endnu ikke er nævnt i de foregaaende Paragraffer — han nævnes først i § 6. Den sidste Sætning i § 5 viser ogsaa, at hvis der er Tale om, at det kongelige Teater ikke opfylder sine Repertoireforpligtelser, har Ministeren Ret til at tilbagetage Brugstilladelsen, og Brugtilladelsen var jo givet Institutionen, hvilket vil sige Udvalget.

Men alligevel, skønt Udvalget saaledes er sat frem i en meget stærk Stilling, kan man sige, at det i Virkeligheden er Chefen, der fungerer som Bestyrelse, som det allerede er blevet nævnt. Det ser vi, naar vi kommer til § 6 og de følgende Paragraffer: det er Chefen, der driver Teatret, og det er der efter min Opfattelse god Mening i. Endvidere erklæres det i § 7, at Chefen har den fulde Myndighed og Ansvar for den kunstneriske Side af Styret.

Det synes mig derfor, man maa sige, at Lovforslaget bærer Vidnesbyrd om, at det har været Genstand for Omarbejdelse, idet det paa en Maade forliger to Ting, som peger i forskellig Retning, og det gør jo ikke det hele videre klart. De første Paragraffer tyder paa, at man har tænkt paa Teatrets Selvstændiggørelse ved at overdrage Udvalget den egentlige Bestyrelsesret og Bestyrelsesansvar, saaledes at det blev en virkelig Bestyrelse baade med Hensyn til det finansielle og med Hensyn til det kunstneriske; men i § 6 og de følgende Paragraffer slaar man pludselig om og lægger hele Magten og Ansvaret paa Chefen. Navnlig faar han det fulde Ansvar for Teatrets kunstneriske Ydelse. Ganske vist skal man forelægge Udvalget en Plan for Sæsonen, men Bestemmelsen herom findes i § 8, hvor der kun er Tale om det økonomiske, og det eneste, som Udvalget derfor har Ret til at se paa, bliver, hvorledes denne Plan vil virke økonomisk. Endvidere gør jeg opmærksom paa, at hvis Ministeren er misfornøjet med Teatrets Opfyldelse af dets kunstneriske Forpligtelser, afskediger han ifølge § 5 ikke,

som man skulde vente, Chefen, men afskediger Udvalget, idet han fratager dette Brugsretten til Teatret.

Der er for mig noget modsigende i denne Ordning. Jeg synes ikke, det er ganske klart, hvordan Udvalgets Stilling bliver overfor Chefen. Det, der efter min Mening tiltrænges, naar man — som jeg — ønsker et stærkt Styre derovre af en Chef med absolut Myndighed i sin Haand, er et Tilsyn, som repræsenterer det, man kan kalde Statens Krav til Nationalteatrets Indhold. Derfor synes det mig at være ganske urigtigt, at dette Udvalg netop ikke har Tilsyn med det kunstneriske, altsaa med Repertoiret.

Følgende synes ogsaa at bestyrke min Formodning om, at det er to forskellige Synspunkter, der er arbejdet sammen. Ministeren har jo udtalt om det 3-Mands-Udvalg, som Forslaget hævder kun skal have med det økonomiske at gøre, at han ønskede det sammensat saaledes, at et af Medlemmerne repræsenterede den litterære Sagkundskab. Men hvis dette Udvalg ikke har en virkelig Indflydelse paa det kunstneriske og æstetiske, hvad i al Verden skal saa denne Mand med litterær Sagkundskab? Nej, hvis Udvalget sammensættes paa den Maade, som Ministeren har tænkt sig, peger det absolut i Retning af, at Udvalget ogsaa skal være et Kontroludvalg overfor det, jeg vilde kalde Teatrets aandelige Side.

Men ligesom Ministeren efter § 5 forbeholder sig at være Kontrolmand med Hensyn til Teatrets kunstneriske og kulturelle Forpligtelser, synes det mig, at han med Hensyn til det finansielle griber ind i Udvalgets Stilling som Bestyrer af Kapitalen.

§ 8 giver vel Udvalget en Indstillingsret, der endogsaa er saa vidtgaende, at den kan angaa Chefens Afskedigelse. Den ærede foregaaende Ordfører sagde, at det var et Udtryk for, at man ønskede indført Enevælde ved det kongelige Teater. Saa vidtgaende synes jeg ikke denne Paragraf med Indstillingsretten er; Udvalget er, om jeg saa maa sige, kun et Mellemed, som refererer til Ministeren. Og efter § 12 tillægges der Ministeren en reel Indflydelse paa Anvendelse af Driftskapitalen, som dog efter § 2 „bestyres“ af Udvalget. Det vil med andre Ord sige, at ogsaa set fra denne Side kan Udvalget kun med saare ringe Ret bære Navnet Bestyrelse.

Jeg maa altsaa mene, at der her er en Uklarhed i Lovforslaget. Jeg kunde bedst tænke mig, at det først og fremmest sloges fast, at Teatrets Styre er dets Chef — thi det er ganske klart, at han maa være den, der har Ansvar og For-